THE JEWISH AGENCY FOR PALESTINE
DOKUMENTÁCIÓS OSZTÁLY

PENIG

92o99.lagerszám

2361

JEGYZÖKÖNYV

felvétetett 1945, julius 19.-én a DEGOB Deportáltakat Gondozó Országos Bizottság irodájában /Budapest,VII.,Bethlen-tér 2./.

Megjelenik:	Hercog Jenöné szül.Citrom Rózsa
Foglalkozás:	Háztartásbeli
Született:	19o9,február 14. Budapesten
Lakhely:	Budapest
Táborok:	Ravensbrück,1945,jan.6.-febr.4.
	Penig, 1945,feb.8.-ápr.15.

Fentnevezett elöadja a következöket:

Amikor minden zsidónönek 16-4o évesig ki kellett vonulni a Kisok-pályára, akkor nekem nem kellett volna kimennem,mert a férjem munkaszolgálatos volt és azoknak a feleségei fel voltak mentve. A házparancsnokunk azonban kényszerített, hogy én is kivonuljak, azt mondta, majd ott fogják eldönteni, hogy kell-e mennem,vagy sem. Ott azonban nem kérdeztek semmit, hanem beosztottak egy transportba és máris menni kellett Feriegyre gyalog. Éjjel 12 órakor értünk oda. Onnan elvittek sáncot ásni Gyömröre, 6 napig voltunk ott. Azután össze-vissza hurcoltak még három hétig az országban, végül rátértünk a bécsi országutra és Zürrendorfig gyalogoltunk. Ut közben a nyilasok kiraboltak, mindent elszedtek. Állandóan a szabad ég alatt,esöben, sárban aludtunk. Mosakodni csak ritkán lehetett, enni alig adtak. Teljesen lerongyolva, összetörve értünk Zürrendorfba. Itt a németek vettek át, vonatba ültettek, adtak meleg levest, azután egyenesen Ravensbrückbe szállitottak.

Ravensbrück óriási nagy lager, mindenféle nemzetiségü Häftling volt ott. Homokbányában lapátoltunk, naponta lo órát. Az ennivalónk hig fözelék volt,amelyben zsir nem volt, ellenben homok,kavics és fü. Még a megérkezéskor elvették mindenünket és jó meleg ruháink helyett nyári ruhát és facipöt adtak. Mindenki rövidesen teljesen legyengült. Sok volt a vérhas. Volt ott egy kórház is, de onnan egy beteg sem jött ki. Egy munkástransporttal elküldtek Penigbe.

Három és fél napot utaztunk, ennivaló nélkül. Penig kislager volt, 7oo-an laktunk fabarakkokban, a várostól 4 km távolságra. Én már olyan gyenge voltam,hogy nem akartam

dolgozni, de egy SS azt mondta: "Dolgozz, vagy meghalsz!" Repülögépalkatrészgyárban dolgoztunk, napi 8 órát. Egész idö alatt állni kellett a gép mellett és munka után még 4 km gyalogut és reggel is ugyanannyi. A bánásmód kegyetlen volt SS nök és férfiak kisértek az uton és menet közben vastag korbáccsal vertek. Rengetegen éhenhaltak. Akkor már olyan gyengék voltunk,hogy egy-egy ütstöl eldöltünk. Még akkor is megvertek,ha kezet mostunk. Az orosz férfiak adtak néha titokban egy kis ennivalót, mert a többi fogoly többet kapott,mint a zsidók.

Amikor kiüritették a lagert egy barátnömmel elbujtunk és amikor elmentek a németek elöjöttünk és akkor kiderült,hogy 7o-en maradtunk ott. Két napig étlen-szomjan voltunk a lagerban, füvet és faleveleket ettünk. Amikor bejöttek az amerikaiak 28.- kg voltam. Sirtak az amerikaiak,amikor bennünket megláttak. Egy tiszti üdülöben helyeztek el és ott minden jóval elláttak,hogy egy kis eröre kapjunk.

HERCOG JENÖNÉ

Jegyzökönyvet felvette:

Vincze Klára

Vinczeklára